

**EVALUERING AV ALLMENNLERERUTDANNINGEN.
RAPPORT OM STATUS FOR TILTAK I HENHOLD TIL INSTITUSJONENS
OPPFØLGINGSPLAN.**

Denne rapporten gir en gjennomgang av status for tiltakene i Samisk høgskoles oppfølgingsplan datert 30.4.2007 for allmennlærerutdanningen ved Samisk høgskole. Tiltaksplanen er oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen i 2006.

Samisk høgskole skisserte i sin tiltaksplan følgende hovedpunkter

1.	Styrke oppfølging av den enkelte student
2.	Videreutvikle Samisk høgskoles modell for de samiske lærerutdanningene (profilinnrettet, fellesmoduler, utvikling av praksisbok)
3.	Mulighet til å bygge ut utdanningen i en mastergrad i samisk språk og litteratur
4.	Tettere tilknytning mellom lærerutdanningene, både førskolelærer og allmennlærerutdanningen (blant annet fellesmoduler i enkelte fag, og enkelte felles praksisperioder)
5.	Prosjekter tilknyttet Kunnskapsløftet
6.	Videreutvikle lærermiddelarbeidet
7.	Videreutvikle studentenes skrive trening
8.	Vurdere om studentenes kjennskap til fremmedspråk er i tråd med økte krav til fremmedspråk i skolen
9.	Styrke urfolksprofilen og kunnskaper i engelsk
10.	Fortsatt arbeide for å utvikle organisasjonsstrukturen
11.	Kvalitetssikringssystemet - fortsatt utvikle og implementere Avviksrapportering
12.	ECTS- vurdering - samordning
13.	Etterutdanningskurs skoleledere
14.	Rekruttering

1. Styrke oppfølging av den enkelte student

Samisk høgskole har god tradisjon for gjennomføring av studentevalueringer. Gjennomføringen og formen av studentevalueringer har tidligere variert fra fag til fag, og studie til studie. I forbindelse med utvikling av kvalitetssikringssystemet ved Samisk høgskole, har man innført et enhetlig system for studentevaluering, som er nettbasert. Evalueringer av fag/studier, støttefunksjoner og læringsmiljø gjennomføres ved utløpet av hvert semester. Til nå er det gjennomført to slike evalueringer, med god tilbakemelding fra studentene på evalueringsformen. På bakgrunn av disse evalueringene iverksettes det tiltak ved behov for å forbedre kvaliteten på allmennlærerutdanningen.

Sámi allaskuvla
Sámi University College

I tillegg innhenter faglærere evalueringer fra studentene underveis i studiet. For å sikre at studentene deltar i evalueringene, har man lagt inn en inn et punkt i progresjonsplanen, der studentene forplikter seg til å delta i studentevalueringene. Med hver enkelt student lages det en progresjonsavtale, som følges opp og justeres etter behov gjennom hele studietiden.

2. Videreutvikling av Samisk høgskoles modell for de samiske lærerutdanningene (profilinnrettet, fellesmoduler, utvikling av praksisbok)

Samisk høgskole har i 2004 utviklet en egen modell for de samiske lærerutdanningene. Modellen er bygget opp slik at de samiske lærerutdanningene har det første semester felles (både førskolelærer- og allmennlærerutdanningen). Utdanningene har også en felles praksisperiode i første semester av studiene. Det andre semesteret begynner studentene å fordype seg i enten førskolelærer- eller allmennlærerutdanningen. Det er felles studieenheter for alle 3 årene, feks er det felles delmoduler i pedagogikk på til sammen 15 studiepoeng. Hvert utdanningsår har sin spesielle faglige profil. Studentene kan velge valgfag etter to alternativer. Det første alternativet er at studentene fordypet seg innenfor en faglig fordypning. Da får studentene en egen profil i utdanningen. Det andre alternativet er at de velger generell skolerettet innretning uten spesiell fordypning.

Den første gruppa som startet opp etter den nye modellen, var i 2005. Dette kullet er nå inne i sitt fjerde og siste studieår. De fleste av disse studentene har valgt enten en språklig profil eller en pedagogisk profil. Den andre gruppa lærerstudenter startet høsten 2007. De begynner med valgfag/profilfag fra og med våren 2010.

Foreløpig er erfaringene med Samisk høgskoles modell for lærerutdanningene god. Våren 2008 ble det opprettet en arbeidsgruppe, som skal vurdere dagens modell. På bakgrunn av fagrapportene, studentevalueringene, og erfaringene med modellen så langt, skal arbeidsgruppa foreslå eventuelle justeringer/endringer.

Fagplanene revideres jevnlig. Reviderte planer godkjennes av studieinstituttets styre. Prorektor/dekan har mandat for å godkjenne mindre revisjoner.

Organisering av praksisperioder – ny praksisbok

Studentene gjennomfører minst en praksis i et av de andre nordiske land, som Finland og Sverige. Samisk høgskole har arbeidet med utvikling av en ny praksisbok, som ivaretar utfordringene knyttet til det allsamiske / grenseoverskridende perspektivet i utdanningsmodellen. Formålet med praksisboken er å konkretisere de føringer for praksis som ligger i rammeplanen og i høgskolens fagplaner, samt dokumentere gjennomføringen av praksis, deltakelse i veiledning og andre praksisrelaterte aktiviteter. En ny fagplan for praksis i allmennlærerutdanningen tas i bruk fra og med høsten 2008.

Det arbeides også med en langtidsplan for praksis ved allmennlærerutdanningen. Målet er blant annet å sikre kontinuitet i praksisen, når det gjelder praksisskoler og praksislærere

Gjennom en langtidsplan ønsker man å sikre gode, forutsigbare avtaler med de praksisskolene som høgskolen har positive erfaringer med. Høgskolen ønsker selv å bidra med tilbud om kurs og videreutdanning til praksisskolene og praksislærerne. Høgskolen ønsker å styrke samarbeidet mellom høgskolen, praksislærerne og praksisskolene, både faglig og praktisk.

3. Mulighet til å bygge ut utdanningen i en mastergrad i samisk språk og litteratur

I Samisk høgskoles modell for de samiske lærerutdanningene, er et profilvalgsalternativ at studentene kan utfylle utdanningen med et mastergradstillegg. I dag kan studentene ta *master i samisk språk og litteratur* innenfor lærerutdanningen. Det vil si at de da tar et år i tillegg, slik at de til sammen har 5-årig utdanning som inkluderer mastergrad innenfor et valgt profilområde. Master i samisk språk og litteratur starter opp første gang ved Samisk høgskole våren 2009.

Samisk høgskole planlegger andre tilsvarende løsninger innenfor andre fagprofiler, som for eksempel master i pedagogikk, master i duodji og master i urfolkskunnskap. Studentene kan da bygge ut utdanningen etter samme prinsipp som master i samisk språk og litteratur.

4. Tettere tilknytning mellom lærerutdanningene, både førskolelærer og allmennlærerutdanningen (blant annet fellesmoduler i enkelte fag, og enkelte felles praksisperioder)

Det vises til pkt. 1, der det allerede er nevnt at lærerutdanningene har fellesmoduler innenfor ulike fagemner. Lærerutdanningene har felles delmoduler i de obligatoriske fagene Pedagogikk, Samisk språk og litteratur, Norsk, Kristendom, religion og livssynskunnskap og Matematikk. I tillegg har de fellesemner i fagene Drama og begynneropplæring i lese-, skrive- og matematikk. Lærerutdanningen har også en felles praksisperiode. Den gjennomføres første semester, der alle studentene gjør seg kjent med læringsinstitusjonene barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Så langt er erfaringen med denne løsningen god. Vi mener å erfare at tilknytningen mellom de to lærerutdanningene er blitt adskillig forbedret. De har langt flere "fellesprosjekter" i dag enn tidligere år. Studentgruppene ved høgskolen er små, derfor betyr dette også mye for styrking av det sosiale fellesskapet mellom studentene.

Viser for øvrig til arbeidsgruppa nevnt under pkt. 2, som ser på lærerutdanningene i sin helhet.

5. Prosjekter tilknyttet Kunnskapsløftet

Samisk høgskole har arbeidet for å opprette flere prosjekter tilknyttet Kunnskapsløftet. Samisk høgskole har blant annet utviklet studietilbud i skoleledelse. Studiemodulen

Sámi allaskuvla
Sámi University College

"Samisk utdanningsledelse (1+2)" gir studentene en innføring i ledelsesteorier og utdanningsledelse i samisk perspektiv.

Samisk høgskole har også opprettet studietilbud i begynneropplæring i lesing, skriving og matematikk; "Early Learning in Literacy and Math" på 10 studiepoeng. Kurset er obligatorisk for førskole- og allmennlærerutdanningene, men tilbys også til andre studenter.

Samisk høgskole har i tillegg flere etterutdanningstilbud til lærere, og tilbyr også kurs etter forespørsel.

6. Videreutvikle læremiddelarbeidet (1 lærerutdanningen praksis knyttet til utvikling av læremidler, og eget prosjekt i Lærende nettverk)

Videreutvikling av læremiddelarbeidet er et prioritert område for Samisk høgskole. Læremiddelsituasjonen i den samiske skolen er enda svært dårlig, og Samisk høgskole er derfor særlig opptatt av å sikre at lærere som utdannes til de samiske skolene innehar kompetanse i læremiddelutvikling. Samisk høgskole har derfor integrert læremiddelpedagogikk i pedagogikkfaget, blant annet som en del av studentenes praksis. Samisk høgskole har ingen planer om å endre denne ordningen.

Samisk høgskole tilbyr læremiddelpedagogikk som eget fag, både som valgfag og videreutdanningstilbud. Man kan ta *Læremiddelpedagogikk 1 30 sp*, og bygge videre på *Læremiddelpedagogikk 2, 30 sp* eller *nettpedagogikk*. Disse studiene er svært populære, og starter opp årlig.

Samisk høgskole er også tilknyttet prosjektet Lærende nettverk. Lærende nettverk er et nasjonalt prosjekt under Program for digital kompetanse. Prosjektet er et initiativ for å etablere nettverk som et virkemiddel for kompetanseutvikling og kunnskapsdeling. Samarbeid i nettverk skal stimulere skole og lærerutdanning til å drive IKT-basert utviklingsarbeid og støtte deres arbeid, ved å dele og videreutvikle kunnskap og erfaringer. Samisk høgskole tilbyr et skreddersydd kurs i *Læremiddelpedagogikk* på til sammen 15 sp, som er spesielt tilpasset denne gruppen. Det er allerede uteksaminert tre ulike grupper lærere gjennom dette prosjektet.

7. Videreutvikling av studentenes skrivetrening

Høgskolen tilbyr et 10 studiepoengsemne i *Vitenskapelig skriving og analyse*. Dette studiet er obligatorisk innenfor de integrerte bachelorprogram ved høgskolen. Lærerstudentene har emnet integrert i de ulike fag, spesielt i språkfagene, men også innenfor andre fag da de har ulike skriveoppgaver i studiene i lærerutdanningen. Studentene kan i tillegg ta dette studiet som valgfag, for å styrke sine kunnskaper ytterligere.

8. Styrke urfolksprofilen og kunnskaper i engelsk

Samisk høgskole ble i 1989 startet opp nettopp for å styrke samisk vitenskapelig utdanning. Samisk høgskole skal styrke samisk språk, samisk samfunnsliv, samiske tradisjoner og næringer, og tilby studietilbud som først og fremst er tilpasset det samiske samfunnets behov. Samisk er hovedspråk i hele institusjonen, både i undervisning, forskning og administrasjon. Høgskolen fremmer et allsamisk og internasjonalt perspektiv, med studenter og ansatte fra alle land i Sápmi: Norge, Finland, Sverige og Russland.

De samiske lærerutdanningene har vært og er fortsatt, et av de viktigste satsingsområdene for høgskolen. Samisk høgskole har siden 1989 uteksaminert til sammen 149 allmennlærere. Det er fortsatt et stort behov for samiske lærere. Hver og en av disse betyr mye for de samiske samfunn og for at man i dag kan tilby undervisning på grunnskolen på samisk, og med et samisk perspektiv. Det arbeides nå med nye strategier i å rekruttere flere studenter til den samiske allmennlærerutdanningen, se pkt.14.

Urfolksfilosofi er et obligatorisk emne i bachelorgradene ved Samisk høgskole. Det vurderes om dette skal innføres som en obligatorisk del også i lærerutdanningene ved Samisk høgskole. Arbeidsgruppa som er nedsatt (jfr. pkt 2), har allerede siktet til en økt fokus på å styrke studentene i blant annet urfolksrettigheter.

Samisk høgskole har de siste årene arbeidet ytterligere for å styrke høgskolens urfolksprofil. Samisk høgskole har søkt WINHEC (World Indigenous Nations Higher Education Consortium) om å bli akkreditert som urfolksinstitusjon på internasjonalt nivå. WINHEC har nylig vært på institusjonsbesøk ved høgskolen, som er den siste fasen i akkrediteringsprosessen. Samisk høgskolen ventes å bli akkreditert i desember 2008. Dette er et viktig mål for Samisk høgskole, og er en av høgskolens hovedprioriteringer; nemlig å styrke det samiske og urfolksperspektivet i hele institusjonen.

Samisk høgskoles mål har også vært å styrke utdanningstilbudet i og på engelsk. Høgskolen tilbyr flere studier, både i engelsk og på engelsk. Våren 2009 tilbys studiene *English with an Indigenous perspective* og *Indigenous Studies*. I tillegg har høgskolen et studietilbud i engelsk språk, som er spesielt tilpasset som valgfag i lærerutdanningen. For øvrig har høgskolen avtaler om utveksling med ulike internasjonale institusjoner. En av allmennlærerstudentene var våren 2008 i utveksling på Nunavut Arctic College, Iqaluit, Canada gjennom høgskolens eget utvekslingsprogram "VERDDE".

9. Vurdere om studentenes kjennskap til fremmedspråk er i tråd med økte krav til fremmedspråk i skolen

Det er ikke blitt gjort en *systematisk undersøkelse* om hvorvidt studentenes kjennskap til fremmedspråk er i tråd med økte krav til fremmedspråk i skolen. Vi mener at høgskolen som en samisk institusjon, allerede befinner seg en minoritets- og i en

flerspråkligssituasjon. Dette vil nødvendigvis i seg selv kreve kunnskaper i og om andre språk. Med en økt fokus på det internasjonale, ønsker man som sagt å utvikle kunnskaper i *engelsk* språk, ved å tilby flere studier i og på engelsk. Det vises for øvrig til pkt. 8.

10. Fortsatt arbeide for å utvikle organisasjonsstrukturen

Samisk høgskole ble i 2005 samorganisert med Nordisk Samisk Institutt. I forbindelse med dette ble det utviklet en felles organisasjonsmodell, som trådte i kraft 1.8.2007. Samisk høgskole og Nordisk samisk institusjon er nå organisert som *en* institusjon, noe som speiles blant annet ved en ny, felles logo for høgskolen, tatt i bruk høsten 2008.

Prosesen med utvikling av organisasjonsstrukturen fortsetter, og ses i sammenheng med at høgskolen flytter inn i nytt vitenskapsbygg våren 2009. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som leder arbeidet. Høgskolestyret har i denne sammenheng påpekt at en bedre integrering av forskningen og undervisningen ved høgskolen skal være et prioritert område for videreutviklingen av organisasjonsstrukturen. Ansatte og studenter involveres i prosessen ved at de kan komme med innspill, og delta i møter og seminarer. Dette arbeidet, samt forberedelse for innflytting til nytt bygg, preger høgskolen for tiden

11. Utvikling og implementering av kvalitetssikringssystemet og avviksrapportering

Samisk høgskoles kvalitetssikringssystem ble godkjent av NOKUT våren 2008. Systemet er nettbasert. Samisk høgskole arbeider kontinuerlig og systematisk med forbedring og videreutvikling av system for kvalitetssikring av utdanningen.

Avvikssystemet er en viktig kilde for å oppdage hvor kvalitetsnivået ikke er høyt nok eller hvor det kan bli bedre. Samisk høgskole har utarbeidet en egen prosedyre for avviksrapporteringer og oppfølging av disse. Avviksrapportering foregår via et webskjema som er tilgjengelig på høgskolen hjemmeside.

12. ECTS-vurdering- samordning

Samisk høgskole innførte i 2003 vurderinger/karakterordninger etter "ECTS - Grading Scale". Implementeringen av det nye karaktersystemet er blitt gjort med et godt resultat.

Det arbeides nå videre med implementering av Bologna-prosessen, og da særlig med formulering av læringsutbytter (learning outcomes) i fagplanene. Det er opprettet en egen arbeidsgruppe ved høgskolen som arbeider med å fornye fag- og studieplan modellen. Det er allerede blitt holdt to interne fagseminarer i forbindelse med dette arbeidet. Målet for er å ta i bruk en ny mal, etter "learning outcomes" prinsippene, fra og med januar 2009.

13. Etterutdanningskurs skoleledere

Viser til pkt. 5.

Sámi allaskuvla

Sámi University College

14. Rekruttering

Samisk høgskole vedtok en ny rekrutteringsplan for institusjonen ved årsskiftet 2006/2007. Denne revideres årlig.

Rekrutteringen til lærerutdanningen ved høgskolen har de siste årene dessverre gått ned. Vi ser stadig større utfordringer når det gjelder rekrutteringen til utdanningen/yrket. Dette sammenfaller for øvrig med tendenser på nasjonalt nivå. I den siste gruppa som ble tatt opp til allmennlærerutdanningen høsten 2007, var det bemerkelsesverdig mange som gikk over til førskolelærerutdanningen. Dette er selvfølgelig positivt for førskolelærerutdanningen.

Men vi ser utfordringen når det gjelder å skulle klare å utdanne mange nok samiskspråklige allmennlærere. Når man ser på den faktiske rekrutteringssituasjonen vi har, så må det settes i verk spesielle tiltak. Ser man for eksempel på den gruppen som går ut av videregående skole i Norge, med samisk som førstespråk og som i tillegg har studiekompetanse, så er disse tallene lave. Dette har innvirkning på rekrutteringsgrunnlaget til Samisk høgskole. På bakgrunn av undersøkelser vi selv har gjort, ser det ut til at det er snakk om færre enn hundre elever årlig. Tallet kan i verste fall ligge under femti. I Finland og Sverige er tallene enda lavere. (Rekrutteringsgrunnlaget for andre høgskoler og universiteter i Norge ligger mellom 20-30 000.)

Høgskolestyret har bestemt at en måte å øke rekrutteringsgrunnlaget på, er å tilby begynnerkurs til mulige studenter som ikke kan samisk på forhånd. De kan følge kvalifiseringskurs inntil de er på et slikt nivå at de kan følge den undervisningen som gis på samisk ved høgskolen. Høsten 2008 starter vi opp innføringskurs 1 og 2 i samisk språk. Studentene kan da våren 2009 fortsette med semesteremne i samisk. Høsten 2009 har vi nytt opptak av førskole- og allmennlærerstudenter. De som følger disse studietilbudene i samisk, kan da begynne på de ordinære samiske lærerutdanningen.

Selv om Samisk høgskole gjør sitt ytterste for å øke rekrutteringen, så er høgskolen også avhengig av at Stortinget, Sametinget og regjeringen bidrar med ulike tiltak for å øke og sikre rekrutteringen til lærerutdanningene. Slike tiltak kan for eksempel være å tilby gode stipendordninger for de som har tenkt å satse på en lærerutdanning.

Hvis det ikke blir gjort noe med rekrutteringssituasjonen, har vi ikke mulighet til bl.a. å skaffe til veie mange nok samiskspråklige førskole- og allmennlærere. Det vil være til svært stor skade for utviklingen av samisk språk og utbredelsen av det til nye områder, der folk i dag har begynt å ville ha samisk i skolene.

29.8.2008

For Samisk studieinstitutt ved Samisk høgskole

Inger Ellen Eira Gaup
Studiekonsulent

Sámi allaskuvla - Sámi University College

Studieinstituttet
Hánnoluohkká 45
9520 Guovdageaidnu-Kautokeino
+47 78 44 84 00

Deres dato: 18.12.2008
Deres ref: 200608051

Vår dato: 27.02.2009
Vår ref: 2007/294-0/427

Inger Ellen Eira Gaup
+47 78 44 85 11
ingereeg@samiskhs.no

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119
0032 Oslo

Evaluering av allmennlærerutdanningen. Rapport for status for tiltak i henhold til institusjonenes oppfølgingsplan - Tilbakemelding

Det vises til departementets brev av 18.12.08, om rapportering av gjennomførte tiltak i 2008.

Sami allaskuvla - Sámi University College er blitt bedt om å fokusere på følgende punkter i rapporteringen:

- 1. Erfaringer med ny ledelses- og organisasjonsstruktur, eventuelle gjennomførte eller planlagte evalueringer og lærerutdanningens plass på høgskolen.*
- 2. Hvilke tiltak er satt i gang på grunnlag av studentevalueringene?*
- 3. Hvordan formidles krav og forventninger til studentene?*
- 4. Positive og negative konsekvenser for profesjonshelheten allmennlærerutdanningen av at flere lærerutdanninger har felles undervisning og praksis.*
- 5. Kompetanseutvikling for fagpersonalet.*
- 6. FoU rettet mot grunnskolens område: Samarbeid med andre, bl.a. praksisskolene, og studentenes medvirkning i FoU-arbeid.*
- 7. En orientering om hvordan arbeidet med utarbeiding av langtidsplan for praksis utvikler seg.*

1. Ny ledelsesstruktur og lærerutdanningens plass

Sámi allaskuvla – Sámi University College innførte ny organisasjonsmodell 1.8.2007. I den nye modellen har man samorganisert Samisk høgskole og Nordisk samisk institutt både faglig og administrativt. Man opprettet to institutter med hvert sitt styre, samisk studieinstitutt og samisk forskningsinstitutt. Samtidig opprettet man fire fagavdelinger (fágagoadit) med hver sin leder. Høgskolen har fått ny logo og navnet omtales på samisk og engelsk.

Erfaringene med den nye organiseringen så langt, er blant annet at beslutningsprosessene ble noe mer byråkratisk enn det som var intensjonen. Styret for Samisk høgskole besluttet derfor i januar 2008 å fortsette organisasjonsutviklingsarbeidet, med fokus på å styrke organisasjonen i forhold til ambisjonene om et framtidig samisk universitet. Man ønsker blant annet å styrke fagavdelingene, og knytte forskning og undervisning enda tettere sammen. I prosessen er fagorganisasjonene, instituttene, styrene, fagavdelingene, organisatoriske avdelinger og studentstyret involvert. En ny organisasjonsmodell skal være i virkning fra og med 1.8.2009. Da er høgskolen flyttet inn i det nye vitenskapsbygget, Diehtosiida.

Lærerutdanningens plass på høgskolen: Fra og med høsten 2003 besluttet høgskolestyret å starte opp lærerutdanningene annet hvert år. Samtidig har man også satset på å heve kompetansen til de

faglige ansatte. Mange av de fagansatte som de siste årene har vært tilknyttet lærerutdanningene har gått inn i ulike doktorgradsprogrammer. Lærerstaben i lærerutdanningene har derfor bestått av fagansatte i engasjementstillinger, noe som har medført utskiftninger av fagpersonalet nesten ved hvert semester. Dette har gått noe utover kontinuiteten når det gjelder planlegging og undervisning i lærerutdanningene, spesielt de to- tre siste årene.

Man kan ikke se bort ifra at kvalitetsreformen kan ha bidratt til høgskolen har hatt større fokus på å utforme nye bachelorprogram, og at lærerutdanningene har lidd noe under dette.

Høsten 2009 starter man opp med nye kull i lærerutdanningene. Høgskolen øker nå satsningen på lærerutdanningen betraktelig. Det er opprettet en egen studie(vei-)leder/ undervisningslederstilling primært til lærerutdanningene for å bedre kontinuiteten. Sámi allaskuvla har sammen med Høgskolen i Finnmark og Fylkesmannen i Finnmark startet opp en rekrutteringskampanje til lærerutdanningene (Drømmejobben – Gollevirgi), som skal være i fokus denne våren. Sámi allaskuvla har igangsatt et språkkvalifiserende program slik at flere kan lære seg samisk og ta samisk lærerutdanning ved Sámi allaskuvla. Ikke minst skal et nytt og topp moderne vitenskapsbygg fra høsten 2009 sikre et forbedret infrastruktur for alle høgskolens studenter.

2. Tiltak på grunnlag av studentevalueringene

Sámi allaskuvla innførte i 2008 et helhetlig nettbasert studentevalueringssystem som del av kvalitetssikringssystemet. Erfaringene med studentevalueringssystemet så langt er at dette er et godt tiltak for å måle kvaliteten i undervisningsforholdene. I studentevalueringen våren 2008 kom det fram mange nyttige tilbakemeldinger fra lærerstudentene. Tilbakemeldingene gjaldt for eksempel semesterplanen, signaler om lite eller for mye tid til de enkelte emnene, kommunikasjon mellom fagansatte, hvor profesjonstilpasset undervisningen er, om forelesning i forhold til litteratur, ønsker om mer didaktikk i de enkelte emnene m.m. Studentene ønsket flere lesedager i forbindelse med eksamener. De har også kommet med ønsker i forhold til hvordan og hvor tidlig semesterplanen skal settes opp, og påpekt at planleggingen fra høgskolens side bør forbedres. Fordi evalueringene gjøres anonymt, kan det også komme fram tilbakemeldinger som ikke kommer fram gjennom "åpne" evalueringer. Studentene er i evalueringene sine flinke til å påpeke også de positive sider ved utdanningen.

I evalueringen som studentene gjorde høsten 2008 kom det fram at mye av de forholdene som var mangelfulle våren 2008, er forbedret. Selv om svarprosenten på evalueringen var lav, kan man likevel lese noe ut av det som kommer fram. Studentene er fortsatt ikke helt fornøyde med undervisningsrommene. Dette er naturlig, i og med at høgskolen er inne i en byggeprosess, og situasjonen vil bedres ved innflytting i Diehtosiida. Men kommunikasjonen mellom fagansatte, undervisningen i de ulike fag og forholdene rundt undervisningen generelt er studentene fornøyde med. Noen studenter ønsker mer tid til gruppearbeid. I noen fag brukes det tolk fordi det er vanskelig å få tak i samiskspråklige lærere - og forelesere. Det kommer fram at tolkning av undervisning ikke alltid oppleves som det mest optimale.

Erfaringen er at fordi høgskolen er liten, så kommuniseres eventuelle mangler i undervisningsforholdene fram ganske tidlig, og forebyggende arbeid kan begynne umiddelbart. Kvalitetssikringssystemet og den nettbaserte evalueringen bidrar til å opprettholde et fokus på kvalitet og dokumentasjon på denne. Svarprosenten på den siste nettbaserte evalueringen (høsten 2008) var imidlertid lavere enn forventet. Dette tilsier at høgskolen må vurdere tiltak for å sikre større deltakelse på de nettbaserte evalueringene. Mulige tiltak kan være å øke tidsintervallet mellom evalueringene, og å redusere antall spørsmål.

I tillegg til evalueringene, har høgskolen innført et avviksmeldingssystem på nett, der alle kan melde fra om eventuelle mangler. Man vurderer også å innføre et system der man også kan melde inn ros og skryt.

3. Hvordan formidles krav og forventninger til studentene

Kvalitetssikringssystemet skal sikre at studentene er med på å evaluere alle deler rundt undervisningsforholdene. Det gjelder både det faglige opplegget og det infrastrukturelle. Krav og forventninger til studentene formidles både skriftlig og muntlig. Ved studiestart presenteres kvalitetssikringssystemet for studentene, og hvordan de kan bidra til å opprettholde høy kvalitet ved studiene. I progresjonsavtalene forplikter studentene seg til å delta i evalueringsprosessene. Fagplanene er utgangspunktet og semesterplanen den naturlige forlengende informasjonskilden. I tillegg er det ofte små grupper slik at Class Fronter, e-post og muntlig kommunikasjon fungerer naturlig i forhold til hverandre. Veiledning for studentene foregår både skriftlig og muntlig. På grunn av muligheten med små grupper er det den muntlige veiledningen som er den viktigste. Den foregår kontinuerlig og følger studentenes utvikling på en naturlig måte.

Det må også nevnes at høgskolen har arbeidet med ny mal for fag- og studieplaner. Her har innføringen av Bologna-prosessen vært sentral når det gjelder læringsutbyttene. I alle nye fag- og studieplaner skal læringsutbyttene beskrives så godt som mulig, slik at det skal bli klarere for studentene hvilken kompetanse de forventes å ha etter endt utdanning.

4. Felles undervisning og praksis - Positive og negative konsekvenser for profesjonshelheten

Når det gjelder konsekvenser av felles undervisning for profesjonshelheten i allmennlærerutdanningen, er det positivt at det dannes en litt større gruppe. Dette er positivt både for studentene og de som underviser. Dette kommer fram i senere evalueringer og spesielt i forhold til de som er i en svært liten gruppe. Utfordringen her ligger gjerne hos de som underviser i de forskjellige fagene og deres evne og vilje til å samarbeide og å samkjøre timer og temaer. Og også i forhold til at teamene forandres hvert semester og at det ofte handler om ressurser til planlegging og lignende.

Man mener å ha lyktes både i felles undervisning og i tverrfaglige prosjekt. I fellesundervisning har man felles temaer i samme fag hvor man jobber i grupper der studentene fordypet seg i de spesifikke profesjonene. Tverrfaglige prosjekt har vært godt for studentene som gruppe og individer og tilhørighet. Utfordringen har også her vært planlegging og samkjøring av teamet.

Felles praksis er bra ved at de i små grupper får mulighet til å samarbeide med flere studenter. De som er i litt større grupper kan være redd for at de ikke får nok av undervisning eller tid i forhold til det som er spesifikt og bare relevant for deres profesjon. De som underviser ser kanskje ikke dette som en utfordring. Det er dette med tid, ressurser, kjennskap til de andre fagene og ledelse av teamet som er utfordringen. Direkte negative konsekvenser er det vanskelig å se fra et koordinerings- og faglig ståsted, melder fungerende teamleder for lærerutdanningene.

5. Kompetanseutvikling for fagpersonalet.

Fagpersonalet har fra våren 2008 deltatt i skriveseminarer som høgskolen arrangerer for tiden. Skriveseminarene skal blant annet bidra til å heve kompetansen i vitenskapelig skrivingen blant de faglige ansatte, og resultere i en artikkelsamling som publiseres.

Ellers er det arrangert ulike fagseminarer både ved Sámi allaskuvla og andre høgskoler der våre fagansatte har deltatt. En stor andel av de faglige ansatte som har vært eller er tilknyttet lærerutdanningene, er som tidligere nevnt, tilknyttet doktorgradsprogrammer innenfor ulike fagdisipliner (kan nevnes pedagogikk, samisk og norsk).

6. Samarbeid med andre, bl.a. praksisskolene, og studentenes medvirkning i FoU-arbeid

I forhold til samarbeid med praksisskoler har Sámi allaskuvla et ganske bra nettverk som har store og spennende potensialer i forhold til forskjellige prosjekter hvor studenten uten tvil kan jobbe i

forhold til FOU. Sámi allaskuvla deltar blant annet i et grenseoverskridende samarbeidsprosjekt ved disse to skoler, grunnskolen i Sirbma på norsk side og grunnskolen i Utsjok på finsk side av grensen. Noen av våre lærerstudenter har gjennom praksis der, til en viss grad deltatt i utviklingsarbeidet som foregår ved skolene. Sámi allaskuvla har også deltatt i et forskningsprosjekt, der flere samiske skoler i Sverige har deltatt. Forskningsprosjektet har gått ut på å ta i bruk og gjøre tradisjonskunnskap aktuell ved dagens samiske skoler. Også ved to av disse skolene som har vært med i utviklingsprosjektet, har våre studenter vært på praksis i.

Sámi allaskuvla ser imidlertid et forbedringspotensiale når det gjelder FOU rettet mot grunnskolen område. På grunn av varierende kontinuitet i lærerutdanningene de siste årene, har det ikke vært et systematisk fokus på dette som et spesifikt tema i lærerutdanningens planlegging og teamsamarbeid. Dette kan forbedres når man nå satser på en bedre kontinuitet i forhold til koordineringen av lærerutdanningene, ved ansettelse av egen studie(vei-)leder/undervisningsleder.

7. Langtidsplan for praksis

Sámi allaskuvlas arbeid med en langtidsplan for praksis er fortsatt under arbeid. Man har definert de skolene og barnehagene som høgskolen og studentene har gode erfaringer med så langt, og som man ønsker å samarbeide med også i fremtiden. Man ønsker å knytte til seg også nye, aktuelle praksissteder. Sámi allaskuvla ønsker å styrke samarbeidet med praksisstedene ytterligere, og planlegger blant annet å tilby en kurspakke i veiledningspedagogikk for alle praksisskolene og -barnehagene. Arbeidet med langtidsplan for praksis blir en av de oppgavene som den nye studie(vei-)leder/ undervisningslederen i lærerutdanningene skal gripe fatt i.

Ved eventuelle spørsmål til rapporten, kontakt gjerne undertegnede.

Med hilsen
Sámi allaskuvla - Sámi University College

Maaren Palismaa
Dekan

Inger Ellen Eira Gaup
Studiekonsulent